

On Being A Conductor

EÖTVÖS AND STOCKHAUSEN

Cologne, 15 July 1966

I feel so divine while conducting, my movement is completely liberated, loose, and not only when conducting, but in any other way as well. There is no sign of that movement (and the walking inhibition) I had two years ago. Of course, not everything goes technically yet, but I can shape things right away and I don't just beat the pulse anymore, in fact, sometimes I have to remind myself to do so.

Now, thank God, my „trainer“ (1) threw me in at the deep end. In class all of a sudden I had to conduct the first movement of the New World Symphony (wasn't even that bad!), and on Tuesday I'm going to conduct the Mozart Violin Concerto No.4 in D major, with a graduating guy fiddling. I wonder how my hand (respectively baton) and the orchestra will manage, if they are going to act together, or will they be delayed like the sound of old pipe-organs?

I can't wait to be with the orchestra, this conducting in class to the piano is like taking swimming classes on land, like when they throw the guy into the water and it turns out the water is colder than the air, the water has resistance, and also one might even swallow some water anyway, I guess it will be similar with the orchestra.

1 : Prof. Wolfgang von der Nahmer

Köln, 1966. július 15.

Olyan istenien érzem magam vezénylés közben, teljesen felszabadult, laza a mozgásom, nemcsak vezényléskor, hanem különben is. Nyoma sincs annak a mozgás (meg járás gátlásosságnak) ami volt 2 évvel ezelőtt. A vezénylésnél természetesen még nem megy minden technikailag, de mindjárt elsöre tudok megformálni dolgokat, nem csak taktust ütök, sőt, ahol csak lehet arra ügyelek, hogy azért taktust is üssek. Most hála Isten hirtelen bedobott az "edzőm" (1) a mélyvízbe, órán egyszer csak ripsz-ropsz az Újvilág Szinf. 1. tételt kellett csinálnom (nem is volt rossz), kedden pedig a Mozart D-dur hegedűversenyt fogom zenekarral vezényelni, egy végzős srác húzza majd. Kíváncsi vagyok milyen viszonyban lesz a kezem (ill. pálcám) a zenekarral, együtt játszanak-e, vagy késnek mint az öreg orgonák? Már alig várom hogy zenekarral legyek, ez az órai zongorás vezénylés csak olyan mint a szárazföldi úszólecke, hogy mikor vízbe dobják a pasit, kiderül hogy a víz hidegebb mint a levegő, a víznek ellenállása van, a vízben néha nagyokat lehet nyelni; szóval valahogy így lesz a zenekarral is.

1: Prof. Wolfgang von der Nahmer

Cologne, 1 November 1966

I conducted the 1st movement of Dvorák New World Symphony three times, so I had the opportunity to try many things and I feel marvelous with the orchestra, all the movement inhibitions I had have disappeared. If I know the piece well enough, by heart, there is no technical difficulty because everything comes to me naturally. There will be a concert in early December, where the adopted little girl of my piano teacher (2) will play the Chopin E- minor concert, and the Chinese (3) and I are going to conduct. It is going to be in the hall of the Sports College and once at the Radio, in that divine hall.

2: Prof. Hans-Otto Schmidt - Neuhaus
3 : Pi-Hsien Chen, Pianist and Professor

Köln, 1966. november 1.

A Dvorák Új Világ 1. tételét vezényeltem 3 alkalommal, így volt alkalmam sok dolgot kipróbálni, és istenien érzem magam a zenekarral, eltűnt mindenféle mozgási gátlásom, ha tényleg tudom a művet jól, kívülről, minden porcikáját, akkor fel sem merül technikai nehézség, mert minden magától adódik. December elején lesz egy koncert, a Chopin e- moll koncertet játssza a zongoratanárom(2) fogadott kislánya, (3) a kínai, és én vezényelek. Ez lesz életem első koncertje, ahol vezényelek. A Sportfőiskola aulájában és még1x a Rádióban, abban az isteni teremben.

2: Prof. Hans-Otto Schmidt - Neuhaus
3: Pi-Hsien Chen, taivani zongoraművésznő és professzor

Cologne, 10 November 1966

...Today I played the Stravinsky. I recorded it on tape and unfortunately it sounds totally different than how I had felt it during conducting. Each pause is shorter than it should be, even though on stage I had felt like it would be too long... And the tempos too! Now, that I am conducting a lot, the tempo problem is a regular topic. It's terribly hard to find and keep the right tempo, it's constantly the main question. Today, my piano tone was beautiful, that's the only positive.

Köln, 1966. november 10.

...Ma játszottam a Stravinskyt, felvettem magnóra és sajnos teljesen másként szól, mint ahogy játék közben éreztem. Minden szünet rövidebb mint kéne, pedig a színpadon hosszabbnak éreztem mint kéne. Meg a tempók is! Most, hogy sokat dirigálok, állandóan előtérben van a tempó probléma, rettentően nehéz a helyes tempót megtalálni és megtartani, állandóan, elsőrendű kérdésként ez merül fel. Ma a zongorahangszínem szép volt, ez az egyetlen pozitívum.

=====

Cologne, 16 November 1966

Yesterday I had my first rehearsal with piano (and orchestra), the first movement I did beautifully, the second one less so, and the third badly, but still it turned out better than I had expected a first practice to be. It's not even that easy to lead about 40 guys to follow a 16 year old chinese girl. Anyway, it will come together until the main rehearsal, the little girl plays nicely, and I have two rehearsals a week. Brilliant things. I'm feeling really good right now, I have just enough work and I might get the scholarship next year as well. But despite all this, I would be more excited to spend a year in Rome, here in Cologne, apart from my work, there is almost nothing. No normal concert, no theater and I also need a tougher prof. in conducting. To my greatest surprise, I have excellent qualities, everything comes naturally and the professor is just happy for me, but he isn't really chiseling me and maybe I would get that in Rome.

Köln, 1966. november 16.

Tegnap volt az első próbám zongorával (és zenekarral), az első tételt szépen csináltam, a másodikat már kevésbé, a harmadikat pedig rosszul, de még így is jobb lett, mint amit vártam egy ilyen első találkozótól. Nem is olyan könnyű kb. 40 fickót egy 16 éves kínai kislány után vezetni. Na, de a főpróbáig össze fog jönni szépen, a kislány szépen játssza, nekem pedig hetente 2 próbám is van. Zseniális dolgok. Én most éppen nagyon jól érzem magam, van munkám épp elég, az ösztöndíjat lehet, hogy megkapnám jövőre is. De mindezek ellenére, nagyobb kedvem lenne 1 évet Rómában eltölteni, itt Kölnben a munkámon kívül túlságosan semmi sincs, se normális koncert, se színház, s a dirigáláshoz is egy keményebb profra lenne szükségem. Legnagyobb meglepetésemre prima adottságaim vannak, minden jön magától és a professzor csak örül nekem, de nem nyeseget, s ezt talán Rómában megkapnám.

=====

Cologne, January 1967

I was concentrated on the day of the concert, I am happy with myself, I have provided relatively the best that I am currently capable of. It was a good production for where I am now. This concert was very instructive and important. I didn't have time for any innervated thing nor movement, each rehearsal and the concert were improvisations on my part, what I thought musically came to my hands automatically, I didn't have time to think about movements. Here are three positive insights from the concert, the first: I can conduct with both hands independently of each other, which is a very important skill to have from the first moment. Not just the beat and dynamics (which is the basic position for the 2 hands) but to be able to do both with both hands. The second positive insight: my cues are not just gun shots for the musicians, but with the movement I can convey the weight, dynamics, character of the upcoming sound: so basically this way I can make it something that sounds more like music. The third is that on the podium I am as calm, liberated, happy, focused as it rarely comes together in life. With the orchestra, my "social" complexes disappear. The orchestra is a huge helpless mud ball from which I have to carve everything down to the smallest detail, they are doing nothing by themselves. Their basic nature is resistance. Then if you manage to touch their soul, breath life into them, they leap into the air and start soaring along with me. This is the most divine feeling for me.

Köln, 1967 január

A koncert napján koncentrált voltam, elégedett vagyok magammal, viszonylag a lehető legjobbat nyújtottam, amire jelenleg képes vagyok. Ahhoz, ahol most tartok, jó produkció volt. Nagyon tanulságos, fontos volt ez a koncert. Semmi beidegzett dologra, mozdulatra nem volt időm, minden próba és a koncert is improvizáció volt a részemről, amit zenében gondoltam automatikusan jött a kezeimre, nem volt időm mozdulatokon gondolkozni.

Három pozitívumom volt a koncerten, az első: mindkét kézzel, egymástól függetlenül tudok vezényelni, ami nagyon fontos, hogy az első pillanattól meglegyen. Nem csak taktust és dinamikát (ami az alapállás a 2 kéz számára) hanem mindkettővel mindkettőt.

A második pozitívum: a beintéseim nem csak pisztolylövések a startoló szólamnak, hanem a mozdulattal tudom érzékeltetni az elkövetkező hang súlyát, dinamikáját, karakterét: szóval valamit, amitől zene kezd lenni.

A harmadik, hogy a pódiumon olyan nyugodt, felszabadult, boldog, koncentrált vagyok, ahogy ez az életben csak ritkán jön össze. A zenekarral megszűnnek a "társasági" komplexumaim. A zenekar egy óriási tehetetlen sárgolyó, amiből nekem kell a legapróbb részletekig kivájni mindent, magától semmit sem csinál. Az alaptermészete az ellenállás. Aztán ha sikerül beléjük lelket lehelni, akkor szárnyuk nő és együtt repülnek velem. Ez a legistenibb érzés számomra.

=====

Cologne, January 1967

Boulez is a good thing and I'll try to make him my next stop. Anyway, since I've been 23, I've been composing every day as much as I can.

Köln, 1967 január

*Boulez jó dolog, s majd igyekszem, hogy ő legyen a következő állomásom.
Egyébként, mióta 23 éves vagyok, minden nap komponálok, amennyit csak tudok.*

=====